

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/173/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1620202593
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Degmová Pospíšilová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1620202593.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a sudcov JUDr. Valérie Kleinovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci navrhovateľa: Obec Marianka, IČO: 00304930, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Jakub Mandelík, s. r. o., so sídlom Záhradnícka 51, Bratislava, proti odporcovi: L. V. G., D. XX.XX.XXXX, H. N. G.Á. XX/XX, O., o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 23. novembra 2020, č.k. 34C 62/2020-46 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie o návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia, s tým, že po jeho právoplatnosti bude vec postúpená Obci Marianka, a odporcovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Navrhovateľ skutkovo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že je vlastníkom a správcom komunikácie, ktorá leží na parcelách č. XXX, XXX, XXX/X v. XXX/X, k. ú. O.. Táto komunikácia zabezpečuje prístup do obytnej časti obce na N. X., pričom má iba jeden jazdný pruh, keď odporca vybetonoval smerom na komunikáciu časť múru a zrealizoval drevenú konštrukciu, ktorú dokončil cca v júli 2019 v mieste parcely č. XXX k. ú. O., zapísanej na LV č. XXXX a pri parcele č. XX, k. ú. O., zapísanej na LV č. XXX. Podľa navrhovateľa prekážka bráni riadnej prejazdnosti miestnej komunikácie, zúžil sa priestor. Odporca tak konal bez schváleného návrhu, ohlásenia u príslušného úradu alebo iného individuálneho právneho aktu. Prekážka znemožnila prejazd vozidiel, ktoré zabezpečujú odvoz odpadu, údržbu cesty a zamedzuje prístup požiarnym vozom. Napr. dňa 22.09.2020 bol ohlásený požiar na N. X., pričom privolaná hliadka s hasičským vozidlom sa z dôvodu nedostatočného priestoru na N. X. nemohla dostať k miestu požiaru. Odporca vraj prekážku urobil v záujme svojej ochrany pred vozidlami. Navrhovateľ považoval za nevyhnutné upraviť pomery strán formou navrhovaného neodkladného opatrenia, vzniknutú situáciu označil za neakceptovateľnú, keď z dôvodu protizákonného konania odporcu sú obmedzovaní okrem navrhovateľa aj obyvatelia ulice na poskytovaní potrebnej pomoci od záchranných zložiek v prípade ohrozenia ich majetku alebo života. Naliehavosť odôvodňoval aj potrebou údržby ciest v zimnom období.

3. K návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľ pripojil žiadosť Občianskeho združenia N. o riešenie situácie zo dňa 01.10.2020, výzvy na odstránenie preukážky adresované odporcovi, výpis z evidenčného listu miestnej komunikácie, odpovede odporcu, vyjadrenie Okresného riaditeľstva hasičského a záchranného zboru v Malackách, výpis z LV č. XXXX k. ú. O., snímku k. ú. O..

4. Súd prvej inštancie návrh na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil s prihliadnutím na ust. § 3 CSP, § 9 CSP, § 10 CSP, § 161 ods. 1, 2 CSP, podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, § 3 ods. 1, 2 Cestného zákona, § 3c ods. 1 písm. d), ods. 2, 3 a 4 Cestného zákona, § 10 ods. 1 Cestného zákona a § 23 Cestného zákona. Prioritne skúmal splnenie procesných podmienok konania pokiaľ ide o jeho právomoc v danej veci konať a rozhodnúť.

5. Z návrhu mal za zrejmé, že navrhovateľ je vlastníkom a správcom miestnej komunikácie ležiacej na parcelách č. XXX, XXX, XXX/X v. XXX/X v k. ú. O.D., zapísaných na LV č. XXXX, okres Malacký, obec Marianka, s tým, že sa domáha odstránenia prekážky z tejto komunikácie zrealizovanej na parc. č. XXX reg. E vo vlastníctve navrhovateľa a leží pri parcele č. XX reg. C zapísanej na LV č. XXX, a zakázania odporcovi činností, ktorými by mohol obmedziť prejazdnosť danej miestnej komunikácie. Za cieľ navrhovateľa považoval zabezpečenie prejazdnosti miestnej komunikácie, ku ktorej zhoršeniu došlo umiestnením prekážky zo strany odporcu na nej. Konštatoval, že výstavbu, užívanie a ochranu pozemných komunikácií, práva a povinnosti vlastníkov a správcov pozemných komunikácií a ich užívateľov, ako aj pôsobnosť orgánov štátnej správy a orgánov štátneho odborného dozoru vo veciach pozemných komunikácií upravuje Cestný zákon. Z jeho ustanovení vyvodil, že otázky užívania a ochrany pozemných komunikácií, ktorou je aj miestna komunikácia, nie sú inštitútom súkromného práva, ale verejnoprávnym oprávnením. Zaujal názor, že prvok verejnoprávnosti bráni možnosti usporiadať vzťahy strán v občianskom súdnom konaní. Dospel k záveru o nedostatku právomoci o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia konať a rozhodnúť o ňom. Z aplikovaných ustanovení Cestného zákona mal za zrejmé, že kompetenciou vydať rozhodnutie ukladajúce povinnosť odstrániť prekážku z miestnej komunikácie, resp. nariadiť zastavenie nezákonne vykonávaných činností v súvislosti s miestnymi komunikáciami, má správny orgán, ktorým je podľa súdu prvej inštancie obec, a to postupom podľa všeobecných predpisov o správnom konaní, keď v prípade nesplnenia povinností uložených správnym orgánom je potom obec oprávnená viesť konanie o priestupku, resp. pristúpiť k vykonávaciemu konaniu v zmysle Správneho poriadku. S poukazom na uvedené rozhodol o postúpení veci Obci Marianka po právoplatnosti napadnutého uznesenia.

6. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 265 ods. 1 CSP majúci za to, že navrhovateľ podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zavinil zastavenie konania o ňom, keď však odporcovi nárok na ich náhradu nepriznal, keďže mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

7. Proti tomuto uzneseniu podal v celosti riadne a včas prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie navrhovateľ a žiadal ho zmeniť a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku jeho právomoci konať o tomto návrhu a rozhodnúť o ňom, keďže návrh podal na ochranu svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti ako práva súkromného charakteru. Uviedol, že prekážka zasahujúca do jeho vlastníckeho práva je pevne spojená so zemou a tiahne sa cez súkromný pozemok odporcu až na jeho vlastníctvo. Zásah prekážky do miestnej komunikácie označil za diskutabilný. Nejde teda podľa neho len o veci verejné. V tomto smere dal do pozornosti stanovisko Najvyššieho súdu SR uvedené v rozhodnutí zo dňa 23.02.2015, sp. zn. 8Cdo 253/2014, ktoré posudzovalo právomoc súdu prejednať zásah do vlastníckeho práva aj vo vzťahu k veci, ktorá podliehala verejnej správe. Vyjadril názor, že i za situácie, že má možnosť riešiť vec v medziach Cestného zákona, takýmto spôsobom by nebolo možné zabezpečiť bezodkladné vyriešenie situácie vzhľadom na negatívny postoj odporcu, pričom účelom neodkladného opatrenia je v zmysle súdnej judikatúry rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

8. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ust. § 34 CSP) preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Súd prvej inštancie správne v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia skúmal v zmysle ust. § 161 ods. 1 CSP splnenie podmienok, za ktorých môže o tomto návrhu konať a rozhodnúť o ňom a dospel k správne záveru o nedostatku jeho právomoci na konanie a rozhodnutie o ňom.

9. Ustanovenie § 3 CSP určuje, že všeobecné súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ktoré sú charakterizované právnou rovnosťou a vôľovou autonómiou ich účastníkov, ktorých postavenie je rovnocenné a jeden z účastníkov súkromnoprávneho vzťahu nie je oprávnený jednostranne ukladať povinnosti druhému účastníkovi a ani sám autoritatívne vynucovať

splnenie povinnosti druhého účastníka súkromnoprávneho vzťahu. Naopak verejnoprávne vzťahy ako vzťahy upravené normami verejného práva sú postavené na princípe nadriadenosti a podriadenosti subjektov, keď jeden subjekt ukladá jednostranne druhému účastníkovi právneho vzťahu na základe zákona a presne ustanoveným spôsobom povinnosti prostredníctvom autoritatívnych administratívnych aktov aplikácie práva. V týchto vzťahoch sa uplatňuje princíp nerovnosti účastníkov a absentuje autonómia vôle podriadeného účastníka.

10. Predpokladom posúdenia právomoci súdu na konanie v určitej veci (aj v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) je jednoznačné zistenie, čo má byť v zmysle návrhu predmetom konania. Súd nemôže zastaviť konanie z dôvodu absencie právomoci na prerokovane veci len vtedy, ak nie je dostatočne zrejmé, o akú vec ide. Uplatňujúc zásadu „iura novit curia“ (súd pozná právo) je právna kvalifikácia veci vecou súdu. Pre vyriešenie otázky, či daná vec patrí do právomoci súdu, je nutné zistiť, z akého právneho vzťahu navrhovateľ neodkladného opatrenia vyvodzuje ním uplatnený nárok na jeho nariadenie, a to vychádzajúc z opisu rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a z opisu skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana ako základných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle ust. § 326 ods. 1 CSP, ktorými má navrhovateľ neodkladného opatrenia nepochybne konajúci súd presvedčiť o potrebe a nevyhnutnosti navrhovaného neodkladného opatrenia a jedine z opisu ktorých konajúci súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádza.

11. Posúdiac návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd zistil, že navrhovateľ žiada odporcovi uložiť povinnosť odstrániť časť vybetónovaného múru a drevenú konštrukciu zrealizovanú na parc. č. XXX reg. E, obec Marianka, k. ú. O., okres Malacky, LV č. XXXX a pri parc. č. XX reg. C, obec Marianka, k. ú. O., okres Malacky, LV č. XXX, z dôvodu, že spôsobujú prekážku v užívaní miestnej komunikácie, a taktiež zakázať mu osadzovať prekážky, ktoré obmedzujú prejazdnosť miestnej komunikácie ležiacej na parcelách č. XXX, XXX, XXX/X V. XXX/X, obec Marianka, k. ú. O. a zakázať akékoľvek činnosti spôsobujúce obmedzenie prejazdnosti miestnej komunikácie. Skutkovo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vymedzil tým, že odporca osadením betónového múru a drevenej konštrukcie bez schváleného návrhu a ohlásenia u príslušného úradu alebo iného individuálneho právneho aktu vytvoril stav zhoršenia prejazdu cesty obyvateľom N. X. a znemožnilo sa tým prejazdu vozidiel zabezpečujúcich odvoz odpadu, údržbu cesty a požiarnych vozov. Uviedol a dôkazne podložil, že dňa 22.09.2020 bol ohlásený požiar na N. X., ktorého uhasenie bolo problematické. Tiež uviedol, že viackrát žalobcu bezvýsledne vyzval na zmierlivé vyriešenie vzniknutej situácie. Nárok na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia a svoju aktívnu legitímáciu na jeho podanie odvodzuje sám z ust. § 3d Cestného zákona tým, že miestne komunikácie sú vo vlastníctve a v správe obcí, keď podľa jeho názoru zasahuje odporca do jeho práv a zároveň aj do práva na ochranu života, zdravia a majetku iných osôb nachádzajúcich sa v obci. V záujme navrhovateľa je teda ochrana obyvateľov obce, ktorí môžu v noci alebo za zníženej viditeľnosti naraziť do vytvorenej prekážky, konštatuje ohrozenie obyvateľov ulice, ohrozenie majetku a života obyvateľov pre neprípustnosť komunikácie pre vozidlá záchranných zložiek. Dodal, že navrhované neodkladné opatrenie procesne konzumuje vec samu a žiada ním preto trvalú úpravu pomerov bez dokazovania v meritórnom konaní.

12. Preskúmaním obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a k nemu doložených dôkazov v danej veci dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne právne posúdil, že cieľom navrhovateľa je navrhovaným neodkladným opatrením dosiahnuť prejazdnosť miestnej komunikácie pre obyvateľov obce, pre ďalšie osoby a pre vozidlá zabezpečujúce odvoz odpadu, zimnú údržbu ulice, záchranné vozidlá, t. j. ochrana vecí verejných, keď v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je žiadnou skutočnosťou odôvodňujúcou potrebu neodkladnej úpravy pomerov tvoriacou základné náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými je navrhovateľ neodkladného opatrenia pre účely úspechu v konaní o ňom povinný osvedčiť nevyhnutnosť jeho nariadenia, uvádzaná ochrana súkromného vlastníckeho práva samotného žalobcu. Na základe uvedeného potom súd prvej inštancie vyvodil správny právny záver, že prvok verejnoprávnosti mu bráni možnosť usporiadať vzájomné vzťahy navrhovateľa a odporcu v civilnom konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to aj s poukazom na ust. § 10 ods. 1 Cestného zákona, v zmysle ktorého je navrhovateľ oprávnený a kompetentný vydať po predchádzajúcom upozornení odporcu rozhodnutie v správnom konaní a odporca je po prípadnej právoplatnosti takéhoto rozhodnutia orgánu verejnej správy oprávnený žiadať jeho súdny prieskum. Vo zvyšku odvolací súd poukazuje na dôvody napadnutého

uznesenia súdu prvej inštancie, s ktorými sa plne stotožňuje a konštatuje správnosť týchto dôvodov (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Pokiaľ ide o konkrétne odvolacie námietky navrhovateľa neodkladného opatrenia, tieto vyhodnotil odvolací súd za neopodstatnené. Ako už konštatoval odvolací súd vyššie, navrhovateľ v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia opisom skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej súdnej ochrany neodôvodňoval bezodkladnosť právnej úpravy pomerov nutnosťou ochrany jeho súkromného vlastníckeho práva, keď navyše argumentácia navrhovateľa o nutnosti okamžitého zásahu súdu a nemožnosť takéhoto rýchleho postupu v rámci správneho konania je neopodstatnená vzhľadom na to, že podľa odvolacieho súdu z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a z listín k nemu doložených nevyplýva nepochybne dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia podľa navrhovateľa požadovaného bez dočasného obmedzenia bez potreby vykonania náležitého dokazovania a bez prebehnutia riadneho meritórneho konania, nakoľko môže byť spôsobilé i zásahu do práv odporcu. Potrebné dokazovanie je potom potrebné vykonať v rámci konania správneho. Poukaz navrhovateľa na výsledky súdnej praxe podporujúce názor, že v civilnom konaní možno prejednať i veci s prvkom verejnoprávnosti je irelevantný práve vzhľadom na vyššie uvedené, že podľa návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto konkrétnej preskúmvanej veci je cieľom navrhovateľa výlučne ochrana vecí verejných.

14. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle zásady úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP), avšak úspešnému odporcovi tento nárok nepriznal, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolaciemu súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).